

Slutrapport för regeringsuppdrag rörande Högskolepedagogiskt lyft

Inledning

Universitets- och högskolerådet har under åren 2022 – 2023 haft uppdraget att genomföra en satsning för att främja ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete mellan universitet och högskolor. Uppdraget delredovisades till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) den 28 februari 2023. Slutrapport ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 28 februari 2024.

Härmed överlämnas slutrapport för regeringsuppdraget och projektet "Högskolepedagogiskt lyft". Uppdraget är därmed slutfört.

Innehållsförteckning

Slutrapport för regeringsuppdrag rörande Högskolepedagogiskt lyft ...	1
Inledning	1
Innehållsförteckning	2
Sammanfattning.....	3
Bakgrund	3
Syfte och mål.....	4
Uppdragets organisation	4
Projektstrategier	5
Övergripande beskrivning av uppdragets genomförande	6
Projektaktiviteter	7
Stöd till lärosäten att sprida lärdomar från satsningen på verksamhetsförlagd utbildning vid studier på distans.....	15
Ekonomisk redovisning	16
Jämställdhet, tillgänglighet och hållbarhet.....	18
UHR:s slutsatser	18
Uppdragsbeskrivningar i regleringsbrev	21
Regleringsbrev för 2022.....	21
Regleringsbrev för 2023	22

Sammanfattning

UHR har valt att genomföra uppdraget i nära samarbete med de nätverk och organisationer som är aktiva inom det högskolepedagogiska området. Representanter för dessa nätverk och organisationer har även utgjort en arbetande referensgrupp under uppdragsperioden.

Som ett led i uppdraget har UHR genomfört en kartläggning av behovet av utveckling inom högskolepedagogiken. Resultatet av kartläggningen har legat till grund för inriktningen av de aktiviteter som genomförts inom uppdraget.

UHR har under uppdragsperioden fördelat 20 913 000 kronor till nätverk, organisationer och lärosäten för utvecklingsinsatser och utvecklingsprojekt.

Myndigheten har också utvecklat en digital infrastruktur för långsiktigt kollegialt lärande och kunskapsspridning mellan lärosäten och nätverk. Ansvaret för fortsatta aktiviteter på den digitala infrastrukturen har övertagits av de samarbetande nätverken, och UHR avser även fortsättningsvis att ansvara för driften av vissa tekniska plattformar för den digitala infrastrukturen.

Bakgrund

Syftet med uppdraget har enligt regleringsbrev varit att genomföra en satsning för att främja ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete mellan universitet och högskolor. Uppdraget har inneburit att myndigheten skulle sprida information och goda exempel på hur lärosäten arbetar med högskolepedagogisk utveckling och ansvara för erfarenhetsutbyte mellan relevanta aktörer på nationell nivå.

För uppdraget har myndigheten under 2022 disponerat 10 000 000 kronor på anslag 2:64, varav minst 5 000 000 kronor skulle fördelas till lärosäten, organisationer och nätverk inom det högskolepedagogiska området för kostnader för utvecklingsinsatser. Under 2023 disponerade myndigheten 20 139 000 kronor, varav minst 15 000 000 kronor skulle fördelas. I regleringsbrevet för 2022 fanns också ett uppdrag att stödja lärosätena att sprida lärdomar från satsningen på verksamhetsförlagd utbildning vid studier på distans (inom anslaget 2:64). För detta ändamål disponerade myndigheten 339 000 kronor.

Det högskolepedagogiska lyftet skulle under 2022 samordnas med uppdraget om ökad kvalitet och genomströmning i distansutbildning vid universitet och högskolor. UHR har genomfört de båda regeringsuppdragen under samlingsnamnet "Högskolepedagogisk utveckling".

Syfte och mål

UHR har formulerade följande syfte och mål för projektet

Syftet med projektet är att främja ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete mellan lärosäten samt nätverk och organisationer.

Projektets mål är att:

- Etablera ett nära samarbete med existerande nätverk och organisationer verksamma inom det högskolepedagogiska området
- I samarbete med nätverk och organisationer identifiera strategiska utvecklingsområden inom det högskolepedagogiska området
- Fördela medel till nätverk och organisationer för utveckling av resurser inom det högskolepedagogiska området
- Genomföra en utlysning av projektmedel med mål att utveckla kunskaperna inom högskolepedagogiken
- Erbjuder en digital infrastruktur för långsiktigt kollegialt lärande och kunskapspridning mellan lärosäten och nätverk

Uppdragets organisation

Projektgrupp

Det löpande arbetet har genomförts av en projektgrupp bestående av

- Projektledare
- Biträdande projektledare
- Högskolepedagogisk samordnare
- Digital producent
- Projektsamordnare
- Samordnare digitala mötesplatser (inhyrd konsult)

Referensgrupp

Projektet har haft nära samarbete med en referensgrupp från nationella nätverk och organisation inom området högskolepedagogik. I referensgruppen har UHR förankrat projektets inriktning och utveckling, samt inhämtat synpunkter och rekommendationer inför viktigare beslut. Nätverk och organisationer i referensgruppen har varit

- Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF)
- Nätverket för IT inom högre utbildning (ITHU)
- Högskolepedagogiskt chefsforum (HPCF)
- Svenskt nätverk för pedagogisk utveckling inom högre utbildning (SWEDNET)
- INCLUDE
- Sveriges universitets och högskolors IT-chefsforum (ITCF)
- Svenska riksorganisationen för distansutbildning (SVERD)

- Sveriges förenade studentkårer (SFS)
- Universitetskanslersämbetet (UKÄ)

Genomförda möten

Inför uppstart av uppdraget genomfördes två möten med ovanstående nätverk och organisationer där sammansättning och uppdrag för referensgruppen fastställdes. Inom uppdraget har det därefter genomförts 13 referensgruppsmöten samt två tvådagars planeringsinternat. Referensgruppen har dessutom haft en digital samarbetsyta för samtal samt delning av filer och andra gemensamma resurser.

Referensgruppen har under uppdraget utvecklats till att utgöra en samlingspunkt för nätverksövergripande samtal kring högskolepedagogisk utveckling

Projektstrategier

Nära samarbete med befintliga nätverk och organisationer

En utgångspunkt för projektet har varit att det inom ett antal nätverk och organisationer med representanter från svenska lärosäten finns mycket goda kunskaper och erfarenheter inom det högskolepedagogiska området. Dessa nätverk är mycket engagerade och genomför en rad etablerade aktiviteter inom området. Av den anledningen valde projektet redan från början att arbeta tillsammans med och genom de nätverk och organisationer som finns representerade i referensgruppen.

Lyssna på tankar och idéer från sektorn

I tolkningen av regeringsuppdraget granskade UHR rapporter och artiklar från bland andra SFS, UKÄ och SUHF, fångade upp synpunkter från referensgruppen, samt inbjöd till synpunkter vid hearings med nätverk, organisationer och lärosäten. Genom detta arbete blev det tydligt att den efterfrågade rollen för UHR var att inom det högskolepedagogiska området

- Fungera som nationell samlingspunkt,
- Sprida information och lärande exempel,
- Erbjudna plattform för delning av resurser och kunskaper,
- Samordna eventuella utlysningar av projektmedel.

Utgå från tidigare analyser av det högskolepedagogiska området

En viktig vägledning i planeringen av uppdraget har varit UKÄ:s rapport från 2019 om läget inom den högskolepedagogiska utvecklingen, "En nationell bild – uppföljning av det pedagogiska utvecklingsarbetet". I rapporten framgår att det saknas en nationell samlingspunkt för området högskolepedagogisk

utveckling. I rekommendationerna i rapporten rekommenderar UKÄ bland annat att:

- UHR:s främjandeuppdrag ska omfatta främjande av den högskolepedagogiska utvecklingen,
- UHR bör sprida information och goda exempel på hur lärosäten arbetar med högskolepedagogisk utveckling,
- UHR vara en samlande kraft och ett forum för erfarenhetsutbyte mellan olika aktörer i sektorn på nationell nivå,
- Regeringen bör därutöver ge UHR i uppdrag att administrera och utlysa utvecklings- och projektmedel för att stärka den fortsatta utvecklingen av den högre utbildningen och av högskolepedagogiken.

Samordna uppdraget med pågående initiativ

SUHF inledde under 2022 ett arbete med att ta fram ett nationellt ramverk för högskolepedagogisk utveckling. Arbetet resulterade i april 2023 i SUHF:s rekommendationer för högskolepedagogisk utveckling. UHR beslutade i samråd med referensgruppen att insatserna från projektet Högskolepedagogisk utveckling skulle stödja de rekommendationer som SUHF lämnar.

Övergripande beskrivning av uppdragets genomförande

Regeringsuppdraget med det högskolepedagogiska lyftet aviserades i regeringens budgetproposition inför 2022. Vid detta tillfälle genomförde UHR redan det första året av det tvååriga regeringsuppdraget med kvalitet i distansutbildning. Uppdraget med högskolepedagogiska lyftet angavs vara en breddning av det pågående uppdraget kring kvalitet av distansutbildning. Med anledning av detta, samt beroende på överlappningen mellan inriktningen på de två uppdragen, samlade UHR de båda regeringsuppdragen under projektnamnet "Högskolepedagogisk utveckling".

Valet att samordna de två uppdragen gjorde att båda uppdragen leddes av samma projektgrupp under 2022, samt att involverade grupperingar från lärosätena steg för steg fördes samman under denna period. Denna samordning av innehållet i de uppdragen fortsatte även under 2023, då experter inom distansområdet fortsatte att vara aktiva inom arbetet med Högskolepedagogisk utveckling även efter att uppdraget med kvalitet i distansutbildning avslutats den 31/12 2022.

Ovan beskrivs de projektstrategier som UHR tagit fram för regeringsuppdragets genomförande. Förutom dessa strategier tog UHR även fram en strategi för en fortlevnad av upparbetade resurser efter regeringsuppdragets upphörande. En bärande del i denna långsiktiga strategi var ett stegvis överförande till de samarbetande nätverken av de funktioner som UHR tillhandahållit under uppbyggnaden och genomförandet av

regeringsuppdraget. Exempel på detta var till exempel ansvaret för samordning av kunskapsinnehåll och resurser i den digitala infrastrukturen samt samordningen av nätverksmöten och gemensam planering av insatser inom det högskolepedagogiska området.

Under 2022 erfor UHR att det fanns tankar från Regeringskansliet att ge UHR ett fortsatt och icke tidsbegränsat uppdrag rörande främjande av högskolepedagogisk utveckling vid lärosäten. I samtalet mellan UHR och Regeringskansliet lämnade UHR ett förslag på utformningen av ett sådant uppdrag som innebar att UHR resterande delen av det pågående uppdraget skulle arbeta mot ett utgångsläge för ett nytt uppdrag den 1/1 2024¹.

I slutet av maj 2023 fick UHR kännedom om att uppdraget med att främja högskolepedagogisk utveckling inte skulle fortsätta efter att nuvarande regeringsuppdrag var avslutat. Projektet har därför under hösten 2023 främst fokuserat sitt arbete på att verkställa de ursprungliga planerna med att säkerställa en långsiktig fortlevnad av de resurser som framtagits inom uppdraget. För dessa insatser har de samarbetande nätverken och organisationerna erhållit medel av UHR. I den fortsatta rapporten redovisas under varje avsnitt hur de långsiktiga lösningarna är utformade.

Projektaktiviteter

Utifrån de uppsatta projektmålen har följande aktiviteter genomförts.

Etablera ett samarbete med nätverk och organisationer

Som UKÄ konstaterade i sin rapport har det saknats en nationell samlingspunkt för den högskolepedagogiska utvecklingen, och projektet har haft ambitionen att etablera en nationell samlingspunkt för i första hand de nätverk och organisationer som är engagerade inom det högskolepedagogiska området.

Ett sådant samarbete har växt fram under projekttiden och just nu finns en samsyn mellan nätverk och organisationer kring de strategiska frågorna inom högskolepedagogiken. Så gott som samtliga nätverk och organisationer har samarbetat, och fortsätter att samarbeta, över gränserna i ett eller flera samarbetsprojekt.

För att etablera långsiktiga samarbetsformer över nätverksgränserna har UHR fördelat medel under både 2022 och 2023 till samarbetande nätverk och organisationer för gemensamma aktiviteter på en övergripande nivå². Samtliga nätverk och organisationer ingående i referensgruppen (med undantag för UKÄ) har erhållit medel för löpande arbete inom referensgruppen, men även för arbete inom gemensamma arbetsgrupper med uppdrag att genomföra aktiviteter som fastställts av referensgruppen. Förutom detta har UHR även

¹ PM "Underlag för fortsatt uppdrag HPU" översändes till Utbildningsdepartementet den 9 augusti 2022.

² För ekonomiska detaljer, se nedan under avsnittet Ekonomisk redovisning.

fördelat medel till bilaterala samarbeten mellan olika nätverk och organisationer.

Förutom att samordna samarbetet i dessa grupperingar har UHR ansvarat för spridning och tillgängliggörande av de resultat som genererats från referensgrupp och arbetsgrupperna.

Efter uppdragets avslut kommer SUHF:s expertgrupp för högskolepedagogik ansvara för att vara sammankallande för de möten och det samarbete som skett inom projektets referensgrupp.

I samarbete med nätverk och organisationer identifiera strategiska utvecklingsområden inom det högskolepedagogiska området

Projektet tog tillsammans med referensgruppen inledningsvis fram två enkäter, en riktad till lärosäten och en till nätverk/organisationer. Grundfrågeställningarna i enkäterna var vilka utvecklingsområden inom högskolepedagogiken man ansåg vara prioriterade, och vilka områden man såg att man hade resurser att bidra med. Med hjälp av dessa enkäter genomförde projektet 2022 en kartläggning för att identifiera strategiska utvecklingsområden, men också för att identifiera lärosäten och nätverk/organisationer som anser sig kunna bidra till kunskapsspridningen inom området. Enkätundersökningen hade en hög svarsfrekvens med svar från 68 procent av lärosätena, och från samtliga nätverk och organisationer som fått enkäten.

Enkätresultaten har analyserades av Sveriges förenade studentkårer, och utifrån analysresultatet fastställdes följande prioriterade utvecklingsområden

- Digitalisering
- Examination
- Pedagogisk meritering
- Pedagogiskt ledarskap
- Kvalitetsarbete
- Akademisk litteracitet

Efter enkäten kom dock det stora genombrottet för AI, och med det ett mycket stort intresse för vilka konsekvenser denna teknik får för högskolan. Av den anledningen kompletterades utvecklingsområdena med detta perspektiv.

Utvecklingsområdena användes sedan som utgångspunkt för utvecklingsuppdragen till nätverk och organisationer, samt till de genomförda utlysningarna av projektmedel.

Fördela medel till nätverk och organisationer för utveckling av resurser inom det högskolepedagogiska området

Utifrån ovan nämnda analys inhämtade UHR ansökningar från samarbetande nätverk och organisationer på vilka insatser som respektive nätverk skulle kunna genomföra. De uppdrag som delats ut under uppdragsperioden presenteras i tabellen nedan.

Organisation/nätverk	Uppdrag 2022	Uppdrag 2023
SFS	Arbetsgrupper Kartläggningar	Arbetsgrupper
HPCF	Arbetsgrupper Kartläggning och kursutveckling pedagogiskt ledarskap Innehållsutveckling fortbildningstorget	Samordning fortbildningstorget
SUHF ped	Arbetsgrupper Levande guidelines för rekommendationer HP Redaktioner/granskning av ansökningar	Arbetsgrupper Samordning av nationellt samråd HP
SUHF dig	Arbetsgrupper Konferens dig/ped	
ITHU	Arbetsgrupper Kartläggning fortbildningar Stöd självbedömningar Konferens dig/ped	Arbetsgrupper Samordning digitala produktioner
SWEDNET	Arbetsgrupper Kartläggning fortbildningar	Arbetsgrupper Kursutveckling
SVERD	Arbetsgrupper Kartläggningar	Arbetsgrupper Samordning resursbanken
INCLUDE	Arbetsgrupper Konferens HP och breddad rekrytering	Arbetsgrupper
ITPC	Arbetsgrupper Konferens dig/ped	

Genomföra en utlysning av projektmedel med mål att utveckla kunskaperna inom högskolepedagogiken

UHR har kombinerat uppdragen till nätverk och organisationer med utveckling inom ramen för utlysningar av projektmedel. Inom regeringsuppdraget har två utlysningar av projektmedel genomförts. Båda utlysningarna ägde rum under 2023. Inriktningen för de båda utlysningarna togs fram i nära samarbete med referensgruppen. Utifrån rekommendationer från referensgruppen fick de två utlysningarna olika inriktningar,

- utvecklingsprojekt inom de prioriterade områden definierade utifrån enkätsvaren
- utveckling av fortbildningar inom det högskolepedagogiska området

Genom att göra två utlysningar med olika inriktningar kunde UHR också uppnå två separata mål med verktyget projektutlysningar, dels att utveckla nya kunskaper inom det högskolepedagogiska området, dels att öka antalet tillgängliga resurser inom området.

Gemensamt för de båda utlysningarna var att UHR på projektets webb tillsammans med inbjudan publicerade noggranna anvisningar inför ansökan och allmänna villkor för erhållande av utvecklingsmedel. UHR genomförde också ett antal öppna webinarier där frågor från lärosätena besvarades. Svar på dessa frågor tillsammans med mejlfrågor publicerades på projektets webb i form av en Q&A-lista. Projektet svarade också löpande på frågor rörande utlysningen via mejl och telefonsamtal.

Utlysning av projektmedel till utvecklingsprojekt

Utlysningen av projektmedel till utvecklingsprojekt var avgränsad till ett antal ämnesområden, baserade på den tidigare genomförda kartläggningen av utvecklingsbehov inom området högskolepedagogik,

- Digitalisering
- Examination
- Akademisk litteracitet
- Andra framtidsfrågor

Bedömningen var att administrationen av utlysningen kring utvecklingsprojekt är omfattande. För att minska onödigt ansökningsskrivande för lärosätena skedde därför denna utlysning i två steg. I det första steget fanns en inbjudan till lärosäten att skicka in en kort övergripande beskrivning av en projektidé. Utifrån ett urval av de bästa projektidéerna fick ett antal lärosäten en inbjudan om att skicka in en längre projektansökan i ett andra steg.

Totalt inkom 89 ansökningar från 32 lärosäten till steg 1 i utlysningen för utvecklingsprojekt. Av dessa gick 15 vidare till ett andra steg. Av dessa beviljades sju projekt utvecklingsmedel,³

Lärosäte	Projektidé
Linköpings universitet	AI litteracitet, didaktik för lärarutbildning - ett pedagogiskt utvecklingsprojekt inom högre utbildning
Stockholms universitet	Att undervisa om naturvetenskap och teknik i Antropocen
Linnéuniversitetet	Att utveckla en multimodal undervisningsdesign med digitala verktyg - En unik modell för att möta praktisknära forskning

³ Beviljade projektmedel redovisas under avsnittet Ekonomisk redovisning.

Södertörns högskola	Metodstöd för professionell och akademisk litteracitetsutveckling
Blekinge Tekniska Högskola	Utveckling av kritisk språkfärdighet för samhällsbärande professioner
Umeå Universitet	Utvecklingskonferens för förnyad och relevant examinationspraktik
Linköpings universitet	Ökat studentdeltagande i lärarutbildning - utveckla former för hybridundervisning där akademisk litteracitet är en integrerad del

Utlysning av projektmedel till utveckling av fortbildningar

Även utlysningen av projektmedel till utveckling av fortbildningar var avgränsad. Avgränsningen baserade sig på redan utdelade uppdrag för utveckling av fortbildningar.

Ansökningsförfarandet kring fortbildningsprojekten skedde i ett steg, där lärosätena vid ett och samma tillfälle skickade in fullständiga ansökningar. Utformningen av ansökningsformulären inom denna utlysning var dock enklare.

Inom utlysningen av medel för utveckling av fortbildningar inkom 24 ansökningar från 17 lärosäten. Här beviljades sex projekt utvecklingsmedel, se tabellen nedan.

Lärosäte	Projektidé
Göteborgs universitet	Kritiska perspektiv på inkludering i högre utbildning: språklig och kulturell diversitet som resursskapande
Mittuniversitet	Studentdriven och studentledd utbildning – att förstå och utveckla nya roller för studenter och lärare i en komplex och föränderlig värld
Linköpings universitet	Facilitering av lärprocesser i team och gruppbaseade aktiviteter inom högre utbildning - en kurs för lärare som arbetar med studenter i team och grupper.
Högskolan i Borås	AI som en del i undervisningen - i perspektiv av akademisk integritet
Högskolan i Borås	Ett kritiskt förhållningssätt inom akademien - synliggörande i undervisningen
Högskolan Kristianstad	Relationskompetens i högre utbildning.

Samtliga ansökningar bedömdes av experter inom området högskolepedagogik från lärosäten. Bedömnarna av ansökningar för utvecklingsprojekt tillsattes av SUHF:s expertgrupp för högskolepedagogik, och bedömnarna av ansökningar för kursutveckling rekryterades från nätverkens arbetsgrupper.

Alla beviljade projekt har startdatum i början av 2024, och projekten kommer löpande att följas av UHR som ett led i arbetet efter regeringsuppdraget.

Erbjuda en digital infrastruktur för långsiktigt kollegialt lärande och kunskapsspridning mellan lärosäten och nätverk

Uppdraget Högskolepedagogisk lyft har samordnats med uppdraget Kvalitet i distansutbildning. Detta har lett till att UHR:s arbete med att etablera en digital infrastruktur för delning av kunskaper och erfarenheter har varit gemensamt för de båda uppdragen.

Den digitala infrastrukturen är en långsiktig etablering och har bedömts vara en förutsättning för att erbjuda en kontinuitet i samarbetet över lärosätesgränserna. Den digitala infrastrukturen består av följande delar:

- Webbplats, hpu.uhr.se
- Resursbank för delning av resurser
- Regelbundna webinarier, temacaféer och webbmöten
- Digitala diskussionsforum
- Fortbildningstorg för delning av högskolepedagogiska fortbildningar

Utformningen av den digitala infrastrukturen har baserat sig på det sätt som väl fungerande mötesplatser byggs upp organiskt av olika individer. Denna typ av mötesplatser tenderar till att vara livskraftiga och upplevs ha stort värde.

Samtidigt kräver mötesplatserna en kontinuerlig uppdatering, och det krävs en kritisk massa av både användare och aktiviteter för att plattformen ska upprätthålla sin attraktivitet.

Inom uppdraget har den digitala infrastrukturen använts för tillgängliggörande av alla de resurser som tagits fram av arbetsgrupper och medarbetare på lärosäten. Detta har säkerställt en kontinuerlig uppdatering av innehållet i infrastrukturen. På detta sätt har UHR också både kunnat dela resurser som tagits fram inom uppdraget, och resurser som redan existerar på lärosätena. Målet har varit att uppdateringen av innehåll på plattformen steg för steg ska ske genom spontana bidrag från medarbetare på lärosätena och att plattformen på detta sätt blir den samlande punkten för en nationell utveckling av högskolepedagogiken, baserad både på erfarenheter vid lärosätena och särskilda utvecklingsinsatser.

Webbplats

Navet i infrastrukturen utgörs av en webbplats där de olika delarna av infrastrukturen finns tillgängliga, *hpu.uhr.se*. Webbplatsen utvecklades under större delen av uppdraget som en funktionswebbplats med ingångar till övriga delar av den digitala infrastrukturen, men har inför uppdragets avslutande omvandlats till en mer statisk webbplats med ingångar till kvarvarande digitala resurser samt information om de genomförda regeringsuppdragen.

UHR kommer även efter uppdragets slut erbjuda en webbplats med information om resurser inom området högskolepedagogik.

Resursbank för delning

För att stödja möjligheterna till delning av resurser mellan lärosäten och nätverk etablerade projektet en digital resursbank där intresserade kan dela och söka resurser i form av bland annat rapporter, webinarier, presentationer och lärresurser. De resurser som delas via resursbanken är nyckelordsmärkta vilket gör att man lätt kan märka upp och även söka resurserna. Som ett led i kvalitetssäkringen passerar delade resurser en redaktion innan de publiceras.

Resursbanken etablerades i september 2022, och i skrivande stund delas 261 resurser.

UHR fortsätter att ansvara för den digitala plattformen för resursbanken även efter uppdragets avslutande. Innehållsansvar och redaktionellt ansvar för resursbanken har övertagits av Svenska riksorganisationen för öppen flexibel distansutbildning, SVERD.

Digitala produktioner

Digitala produktioner är ett samlingsnamn för de direktsända webinarier, temacaféer och webbmöten som genomförts inom uppdraget.

Webbinarier har använts som form för att skapa aktualitet och regelbundenhet. Webbinarier har också varit ett bra sätt att skapa en känsla av att dela en upplevelse. De har också möjliggjort för medarbetare på lärosäten att kunna ställa frågor direkt till de inbjudna experterna. I uppdraget har webinarierna planerats och genomförts av projektmedarbetare vid UHR.

Upplägget för ett webinarium har varit kortare samtal mellan en programledare och inbjudna experter från lärosäten eller liknande. Varje webinarium har haft ett specifikt tema som belysts ur ett antal vinklar. Teman i ett webinarium har alltid hänfört något av de ovan beskrivna temaområdena och de enkätsvar som UHR erhållit vid utskick till målgruppen.

Webbmöten har använts främst som form för att erbjuda deltagare vid webinarierna en möjlighet att sinsemellan reflektera kring de frågor som tagits upp vid webinariet. Deltagarna har då också fått en möjlighet att mer direkt samtala med de medverkande experterna från webinariet. Webbmöten där alla deltagare kan dela ljud och bild har skapat en större känsla av medverkan och samhörighet. Det har också blivit tydligare att detta är en aktivitet som skett över lärosätetsgränserna.

Temacaféer har varit interaktiva tematiska aktiviteter, där planering och innehållsansvar legat hos arbetsgrupperna med representanter från lärosäten. UHR har ansvarat för den samordning av utbudet och tekniska produktioner. Inledningen av temacaféet har oftast spelats in, medan den efterföljande diskussionen av GDPR-skäl enbart genomförts live. Ett av syftena med formen temacafé har varit att steg för steg lägga över innehållsansvaret för digitala evenemang på lärosätena själva.

Under perioden 2022 - 2023 har UHR genomfört 64 digitala produktioner med 7664 deltagare. Flertalet digitala produktioner har spelats in och textade versioner finns på hpu.uhr.se.

Det fortsatta ansvaret för samordning och genomförande av digitala produktioner kommer att vila på nätverket IT inom högre utbildning (ITHU).

Diskussionsforum

Digitala diskussionsforum etablerades för kommunikation inom uppdraget på SUNET forum. På diskussionsforumen kunde enskilda individer registrera sig för att utbyta erfarenheter och ställa frågor runt utveckling av högskolepedagogik. Den ovan nämnda arbetsgruppen har bidragit med innehållsmoderering och UHR har ansvarat för administration och juridisk moderering. Efterfrågan på digitala samtalsforum var stor från sektorn, men under uppdraget visade det sig att det var svårt att få volym och kontinuitet i forumaktiviteterna.

Tjänsten med digitala diskussionsforum avvecklas i och med uppdragets avslutande.

Plattform för fort- och vidareutbildning

Projektet har inlett etableringen av en lärosätesövergripande plattform för tillgängliggörande av fort- och vidareutbildningar inom högskolepedagogik, Fortbildningstorget.

Under våren 2022 öppnade UHR en produktionsinstans på gemensam lärplattform för produktion av fortbildningar, och tre kurser producerades av lärosätesbaserade nätverk. Även här valde projektet att tillhandahålla resursen i samarbete med SUNET, och den upphandlade plattformen Canvas.

Fortbildningstorget planeras att färdigställas under 2024 och utgöra ett webbaserat kurstorg där lärosäten och nätverk kan marknadsföra och tillgängliggöra sina fortbildningar.

UHR kommer att erbjuda den digitala plattformen för Fortbildningstorget efter uppdragets slut, och nätverket Högskolepedagogiskt chefsforum (HPCF) kommer att ansvara för samordningen av lärosätenas innehåll på Fortbildningstorget. Arbetet med en lärosätesövergripande lärplattform på Canvas har dock avbrutits i och med regeringsuppdraget avslutande.

Stöd till lärosäten att sprida lärdomar från satsningen på verksamhetsförlagd utbildning vid studier på distans

UHR fick i regleringsbrevet för 2022 ett speciellt uppdrag med koppling till det Högskolepedagogiska lyftet, nämligen att stödja lärosätena att sprida lärdomar från satsningen på verksamhetsförlagd utbildning vid studier på distans.

Projektet har samrått med de sex lärosäten som i sina regleringsbrev erhöll medel inom anslaget 2:64 för utveckling inom distansutbildningsområdet för överenskommelse om aktiviteter för kunskapsspridning.

I regleringsbrevet för UHR angavs specifikt området verksamhetsförlagd utbildning (VFU) vid distans. I uppdragen till lärosätena nämndes dock inte VFU som ett unikt utvecklingsområde. Detta ledde till att UHR i kontakterna med lärosätena kunde konstatera att utvecklingsinsatser skett inom ett flertal olika områden, samt att lärosätena organiserat sin utvecklingsverksamhet på flera olika sätt.

UHR valde därför efter samråd med lärosätena att genomföra spridningsinsatserna på två olika sätt. För de lärosäten som fokuserat på eller genomfört större insatser kring VFU arrangerade UHR en digital halvdags spridningskonferens. Vid konferensen diskuterades VFU distansutbildning ur ett antal perspektiv, och deltagarna fick också möjlighet att samtala med representanter från de olika lärosätena. För projekt och aktiviteter inom andra ämnesområden tillhandhöll UHR plats på den ovan beskrivna Resursbanken för kunskapsspridning.

Ekonomisk redovisning

UHR har erhållit medel genom tilldelning i regleringsbrev vid två tillfällen, 2022 och 2023. För 2022 var ramtilldelningen varit 10 000 000 kronor, varav minst 5 000 000 kronor skulle fördelas till lärosäten, organisationer och nätverk inom det högskolepedagogiska området för kostnader för utvecklingsinsatser. För 2023 var ramtilldelningen 20 000 000 kronor, varav minst 15 000 000 kronor skulle fördelas.

I tabellform har medelsanvändningen fördelat sig enligt nedan.

Användning	2022	2023
Myndighetens förvaltning	4 196 000	4 621 360
Organisationer och nätverk	5 239 000	6 100 000
Projektmedel till lärosäten		9 573 610
Kunskapspridning VFU	339 000	
Beviljat anslagssparande	300 000	
Ej förbrukade medel	265 000	
SUMMA	10 339 000	20 294 970

Medel till nätverk och organisationer

I enlighet med regleringsbrevet har UHR fördelat medel till nätverk och organisationer för kostnader för utvecklingsinsatser, se tabellen nedan. En närmare beskrivning av insatserna har redovisats ovan. Medel har även tilldelats Karlstads universitet (KAU) för utveckling av två fortbildningar i enlighet med beslut i referensgruppen.

Nätverk/organisation	2022	2023	Totalt
HPCF	800 000 kr	3 350 000 kr	4 150 000 kr
INCLUDE	300 000 kr	200 000 kr	500 000 kr
ITCF	300 000 kr		300 000 kr
ITHU	1 094 000 kr	700 000 kr	1 794 000 kr
SFS	400 000 kr	200 000 kr	600 000 kr
SUHF	900 000 kr	350 000 kr	1 250 000 kr
SVERD	400 000 kr	350 000 kr	750 000 kr
SWEDNET	545 000 kr	950 000 kr	1 495 000 kr
KAU	500 000 kr		500 000 kr
SUMMA	5 239 000 kr	6 100 000 kr	11 339 000 kr

Medel till utvecklingsprojekt

UHR fördelade efter utlysning 2023 medel till sju utvecklingsprojekt, se tabellen nedan . Inriktningen på utvecklingsprojekten har redovisats ovan.

Lärosäte	Medel
Linköpings universitet	1 000 000 kr
Stockholms universitet	1 500 000 kr
Linnéuniversitetet	1 499 960 kr
Södertörns högskola	1 346 096 kr
Blekinge Tekniska Högskola	1 500 000 kr
Umeå Universitet	227 552 kr
Linköpings universitet	1 000 000 kr
SUMMA	8 073 608 kr

Medel till kursutveckling

UHR fördelade efter utlysning 2023 medel till sex projekt för utveckling av fortbildningar, se tabellen nedan. Inriktningen på fortbildningarna har redovisats ovan.

Lärosäte	Medel
Göteborgs universitet	250 000 kr
Mittuniversitet	250 000 kr
Linköpings universitet	250 000 kr
Högskolan i Borås	250 000 kr
Högskolan i Borås	250 000 kr
Högskolan Kristianstad	250 000 kr
SUMMA	1 500 000 kr

Jämställdhet, tillgänglighet och hållbarhet

Jämställdhet

Projektgruppen inom UHR har bestått av fyra kvinnor och två män.

Projektet har medvetet arbetat för en jämn könsfördelning bland medverkande i de digitala produktionerna.

Tillgänglighet

Projektet främst arbetat med tillgänglighetsaspekten i de digitala produktionerna.

Det innebär bland annat att:

- Inspelade webinarier och temacaféer har publicerats undertextade
- Moderator/programledare vid digitala produktioner har använt sig av verbalisering för att underlätta för deltagare med synnedsättning
- Användningen av PowerPoint vid digitala produktioner har minimerats

Hållbarhet

Uppdraget har lösts främst genom användande av digitala arbetsredskap. Genom en kombination av användandet av digitala verktyg och distansarbete/distansmöten har såväl projektarbetet som samarbeten med lärosäten, nätverk och organisationer kunnat genomföras med endast tre fysiska möten och ett minimalt antal resor. Detta har lett till att miljöavtrycket av projektet varit försumbart, samtidigt som en samlad nationell kompetens inom det högskolepedagogiska området har kunnat engageras i uppdraget.

UHR:s slutsatser

UHR:s arbetssätt

Några bärande utgångspunkter för UHR:s sätt att lösa uppdraget har varit att myndigheten inte skulle ikläda sig rollen som ämnesexpert, att uppdraget skulle lösas i nära samarbete med existerande nätverk från sektorn samt att delning av redan vunna insikter inom sektorn skulle vara lika viktiga som utveckling av nya kunskaper. Utifrån dessa utgångspunkter har UHR utvecklat det arbetssätt som präglar uppdraget. Arbetssättet har inneburit att myndigheten främst har agerat som möjliggörare och samordnare av aktiviteter som genomfört av sakkunniga från sektorn. Det i sin tur har inneburit att samarbetet över nätverks- och lärosätesgränser har ökat.

UHR:s uppfattning är att det valda arbetssättet har varit framgångsrikt. En lång rad aktiviteter har kunnat genomföras tack vare att myndigheten inte haft rollen som genomförare av aktiviteterna, utan som samordnare. Eftersom myndigheten redan från början engagerade existerande nätverk och

organisationer i genomförandet av uppdraget har det av sektorn upplevts som att myndigheten visat respekt både för den kompetens som finns inom sektorn och de aktiviteter som redan pågår. När fokus inte bara har legat på utlysning av projektmedel för utveckling av nya kunskaper, utan även på att bygga plattformar för delning av beprövad erfarenhet, har avsevärt fler individer blivit engagerade i det högskolepedagogiska lyftet, och erfarenheter utvecklade i den dagliga verksamheten kunnat delas.

Möjligheten för UHR att inför uppdraget kunna samtala med Regeringskansliet om utformningen av uppdraget har också varit en viktig framgångsfaktor. Detta ledde bland annat till den viktiga möjligheten att fördela medel direkt till nätverk och organisationer som ett komplement till de utlysningar av utvecklingsmedel som genomförts. Det har lett till avsevärt kortare ledtider från medelstildelning till färdigt resultat, och möjliggjort en tydligare koppling mellan tilldelade medel och identifierade behov från sektorn.

Genom det valda arbets sättet har UHR också visat att det är möjligt för myndigheten att lösa främjandeuppdrag utan att nödvändigtvis ha djup sakkunskap inom det område som ska främjas. Genom att inom uppdraget utveckla ett arbets sätt där områdesexpertisen hämtas från sektorn har det tydliggjorts att den nödvändiga kompetensen för myndigheten är förmågan att fungera som möjliggörare och samordnare.

Behovet av en nationell samlingspunkt för utveckling av högskolepedagogik

UHR har från referensgruppen för uppdraget fått signalerna att det högskolepedagogiska lyftet initierat ett gemensamt nationellt samtal kring utveckling av högskolepedagogik som saknats. En mycket viktig funktion för det högskolepedagogiska lyftet har varit att under uppdragstiden fungera som den nationella samlingspunkt för utveckling av högskolepedagogik som efterfrågats både av UKÄ och SFS i olika rapporter. UHR instämmer med UKÄ och SFS i att det finns ett behov av en nationell samlingspunkt för utveckling av högskolepedagogik. Själva utvecklingsarbetet anser UHR ska utföras av sektorn själv, och de nätverk som finns inom sektorn. Men samtidigt är det svårt att både utgöra en del av sektorn och agera som en nationell samlingspunkt för arbetet. UHR anser inte att det är absolut nödvändigt att det ska vara en myndighet som får uppgiften att fungera som nationella samlingspunkt, men vill lyfta fram behovet av en sådan funktion.

Fortlevnad av resurser

UHR har sedan beskedet om att uppdraget med högskolepedagogiskt lyft inte ska fortsätta på samma sätt som tidigare, arbetat med att säkerställa en fortlevnad av de resurser som byggts upp inom uppdraget. Samarbetande nätverk och organisationer har visat ett mycket stort engagemang i samband med den ansvarsövergång av strategiska funktioner som under uppdragsperioden åvilat UHR. UHR har också haft möjlighet att fördela medel för dessa uppgifter för att möjliggöra en mjuk ansvarsövergång. Samtidigt vill

UHR peka på erfarenheter från till exempel avvecklingen av Myndigheten för nätverk och samverkan inom högre utbildning (NSHU) där myndighetens arbetsområden inte fullt ut ersatts av insatser från sektorn själv. Av den anledningen rekommenderar UHR att uppdrags ges att vid lämplig tidpunkt följa upp effekterna och fortlevnaden av resurserna som tagits fram inom det högskolepedagogiska lyftet.

Bilaga 1

Uppdragsbeskrivningar i regleringsbrev

Regleringsbrev för 2022

Högskolepedagogiskt lyft

Universitets- och högskolerådet ska genomföra en satsning för att främja ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete mellan universitet och högskolor. Myndigheten ska sprida information och goda exempel på hur lärosäten arbetar med högskolepedagogisk utveckling och ansvara för erfarenhetsutbyte mellan relevanta aktörer på nationell nivå.

För uppdraget disponerar myndigheten 10 000 000 kronor på anslag 2:64 under 2022, varav minst 5 000 000 kronor ska fördelas till lärosäten, organisationer och nätverk inom det högskolepedagogiska området för kostnader för utvecklingsinsatser.

I ett andra steg ska myndigheten utlysa medel till lärosäten, nätverk och organisationer inom det högskolepedagogiska området för att under 2023 i projektform bidra till att utveckla högskolepedagogiken. För detta ändamål disponerar myndigheten 20 000 000 kronor under 2023, varav minst 15 000 000 kronor ska fördelas. Utlysningen ska ske med förbehållet att medel för detta beslutas för 2023. Uppdraget ska samordnas med det pågående uppdraget om ökad kvalitet och genomströmning i distansutbildning vid universitet och högskolor.

Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 28 februari 2023 och slutredovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 28 februari 2024.

Villkor för anslag 2:64

ap.7 Högskolepedagogiskt lyft

Medlen avser uppdraget att främja ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete mellan universitet och högskolor. Av anslagsposten får högst 339 000 kronor användas för att stödja lärosätena att sprida lärdomar från satsningen på verksamhetsförlagd utbildning vid studier på distans (inom anslaget 2:64).

Regleringsbrev för 2023

Pågående uppdrag

9. Främja ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete mellan universitet och högskolor (regleringsbrevet för 2022). Delredovisas senast den 28 februari 2023 och slutredovisas senast den 28 februari 2024.

Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)

Disponeras av Universitets- och högskolerådet

ap.7	Högskolepedagogiskt lyft (ram)	20 139
------	--------------------------------	--------

Villkor för anslag 2:64

ap.7 Högskolepedagogiskt lyft

Medlen avser uppdraget att främja ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete mellan universitet och högskolor.